

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้าของ Transition Period

- ความผันผวนของค่าเงินปอนด์เป็นอีกปัจจัยที่ซ้ำเติมภาคธุรกิจที่กำลังประสบปัญหาการดำเนินงานภายใต้ภาวะ “Lockdown” ความผันผวนของค่าเงินปอนด์ โดยที่ เงินปอนด์ฯ ต่อดอลลาร์ สรอ. สามารถอ่อนค่าลงอย่างมากจนแตะระดับต่ำสุดในรอบ 10 ปี และภายในช่วงเวลาสั้นๆ ก่อนจะฟื้นตัวกลับมาสู่ระดับสูงสุดนับตั้งแต่ปี 2552 ทั้งนี้ ก่อนหน้านี้ภาคธุรกิจประเมินว่าค่าเงินปอนด์ฯ จะมีเสถียรภาพมากขึ้นหลังจากสถานการณ์ Brexit เริ่มมีความชัดเจน แต่จากสถานการณ์ขณะนี้ การประมาณการแนวโน้มการเคลื่อนไหวของค่าเงินปอนด์ฯ ทำได้ค่อนข้างยาก ส่งผลให้ currency hedging cost ของแต่ละบริษัทปรับสูงขึ้นอย่างมาก

ทั้งนี้ หลายฝ่ายประเมินว่า ในช่วงต้นปี 2563 รัฐบาลที่มีเสถียรภาพ และความกังวลต่อ Hard Brexit ที่เริ่มผ่อนคลาย จะทำให้เงินปอนด์ฯ แข็งค่าขึ้น Bloomberg เคยประมาณการว่า เงินปอนด์ฯ จะอยู่ที่ระดับ 1.35 ต่อดอลลาร์ สรอ. ภายในสิ้นปี 2563 จะลดความจำเป็นสำหรับธุรกรรม currency hedging ของหลายๆ บริษัทลง แต่หลังจากเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส เงินปอนด์ฯ ได้อ่อนค่าลงสู่ 1.15 ต่อดอลลาร์ สรอ. ต่ำสุดนับตั้งแต่ปี 2528 รวมทั้งการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือโดยบริษัท Fitch Ratings ได้กดดันให้เงินปอนด์อ่อนค่าอีก โดยค่าเงินปอนด์ฯ ที่ผันผวนขึ้นอย่างรุนแรง ทำให้การวางแผนสำหรับ currency hedging ของภาคธุรกิจทำได้ยากขึ้น เนื่องจากราคามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ภาคธุรกิจโดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ต้องการค่าเงินที่ค่อนข้างมีเสถียรภาพ เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการกระแสเงินสดและแผนการเงินของตนได้ แต่วิกฤติปัญหาโรคระบาดได้สร้างความปั่นป่วนให้กับตลาดเงินและกดดันให้เงินปอนด์ฯ อ่อนค่าลงและผันผวนอย่างมาก ส่งผลให้ภาคธุรกิจมีความยากลำบากในการวางแผนธุรกิจที่ต้องการเห็นภาพแนวโน้มในระยะยาวที่ชัดเจน

- สหภาพยุโรปเตรียมหาทางออกเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกจากวิกฤติปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 อย่างเร่งด่วน หลังจากทางคณะกรรมการธิการยุโรป (European Commission) ไม่สามารถหาข้อสรุปในประเด็นดังกล่าวร่วมกันได้ในการประชุมเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยคาดว่าจะเน้นไปที่การเบิกใช้งบประมาณภายใต้กองทุน ESM (European Stability Mechanism) และ European Investment Bank (EIB) ก่อน ทั้งนี้คณะกรรมการธิการยุโรปมีกำหนดจะประชุมร่วมกันอีกครั้งผ่าน teleconference ในวันที่ 7 เม.ย. นี้
- คณะกรรมการธิการยุโรป (European Commission) มีแผนจะกู้ยืมเงินเป็นจำนวนกว่า 100 พันล้านยูโร ภายใต้ชื่อ “Sure project” เพื่อให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกร่วมไปช่วยสนับสนุนการจ้างงานของบริษัทต่างๆ เพื่อลดจำนวนการว่างงานและทำให้บริษัทมีความพร้อมที่จะกลับมาดำเนินงานได้ในทันที เมื่อสถานการณ์วิกฤตจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 คลี่คลายลง

วัตถุประสงค์หลักของ “Sure project” คือต้องการให้บริษัทต่างๆ ยังคงจ้างงานได้ต่อไป แม้ในช่วงที่ปริมาณการทำงานต้องปรับลดลงจากผลของวิกฤตโรคระบาด ซึ่งจะทำให้ประชาชนยังคงมีงานทำและสามารถกลับมาทำงานได้ตามปกติในทันทีเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง โดยประเมินว่าสถานการณ์ Covid-19 เป็นวิกฤติเพียงชั่วคราว และการรักษาสถานภาพการจ้างงานของแรงงานถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของยุโรปสามารถกลับมาเดินเครื่องใหม่ได้อีกครั้งในทันที หลังวิกฤตสิ้นสุดลง

- **ธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) ประกาศว่า ปรับเพิ่มปริมาณการเข้าซื้อพันธบัตรเอกชน (Corporate bond) ภายใต้มาตรการ Asset Purchase Facility (APF) สู่ระดับ 20 พันล้านปอนด์ เป็นอย่างน้อย** ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการช่วยเหลือเศรษฐกิจที่กำลังประสบกับปัญหาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 โดยจะเริ่มดำเนินการในวันที่ 7 เม.ย. 2563 และจะเข้าซื้อในอัตราที่เร่งขึ้นกว่าการเข้าซื้อในอดีตที่ผ่านมา รายงานของ BoE ระบุว่า จะพิจารณาเข้าซื้อ Corporate bond ของบริษัทที่ “make a material contribution” ให้แก่เศรษฐกิจสหราชอาณาจักร โดยอาจพิจารณาจากหลายๆ ปัจจัย อาทิ บริษัทที่ 1) มีการจ้างงานในสหราชอาณาจักรเป็นจำนวนมาก 2) มีที่ตั้งของสำนักงานใหญ่อยู่ในสหราชอาณาจักร 3) มีรายได้ที่เกิดขึ้นในสหราชอาณาจักรอย่างมีนัยสำคัญ 4) มีกลุ่มลูกค้าอยู่ในสหราชอาณาจักรเป็นสัดส่วนที่สูง หรือ 5) มีฐานการดำเนินธุรกิจในสหราชอาณาจักรหลายแห่ง เป็นต้น แต่จะไม่เข้าซื้อพันธบัตรของกลุ่มบริษัทสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับของ BoE หรือ Financial Conduct Authority (FCA)
- **สินเชื่อเพื่อการบริโภคในอังกฤษชะลอตัวลง** การขอสินเชื่อเพื่อการบริโภคในเดือนกุมภาพันธ์ลดลง เนื่องจากภาวะน้ำท่วมและการแพร่เชื้อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ทั้งนี้ สินเชื่อครัวเรือนในเดือนกุมภาพันธ์ เพิ่มขึ้นเพียง 877 ล้านปอนด์ ในขณะที่ เดือนมกราคมเพิ่มขึ้นถึง 1.1 พันล้านปอนด์ แม้ว่า มีการอนุมัติสินเชื่อเพื่อการเคหะเพิ่มขึ้นถึง 73,546 ราย สูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2557 เนื่องจากการฟื้นตัวดีขึ้นของตลาดอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตามจำนวนการอนุมัติสินเชื่อลดลงอย่างแน่นอนในเดือนมีนาคม เนื่องจากการแพร่เชื้อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ทำให้ธุรกิจต้องหยุดทำการและให้แรงงานกักตัวอยู่ในบ้าน
- **ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจในยุโรปโซนลดลงเป็นประวัติการณ์** หลังจากการแพร่เชื้อโรคระบาดไวรัสโคโรนา ทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่ในภูมิภาคต้องปิดลง และยังไม่มีความมั่นใจว่าจะกลับคืนสู่ภาวะปกติในเร็ววัน รายงานของคณะกรรมการการยุโรป เมื่อสิ้นไตรมาสแรก ระบุว่าแนวโน้มเศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะสับสน และเกรงว่าเศรษฐกิจจะถดถอยยิ่งกว่าวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี 2551 นอกจากนั้น คณะที่ปรึกษาของรัฐบาลเยอรมันประกาศเมื่อวันจันทร์ว่า เศรษฐกิจของเยอรมนี จะหดตัวลงร้อยละ 5.4 หากไม่ยกเลิกมาตรการข้อจำกัดต่าง ๆ ภายในกลางเดือนพฤษภาคมนี้ เช่น การปิดกระทบหนักของโรงงานผลิตรถยนต์ เช่น โฟล์คสวาเก้น ซึ่งทำให้บริษัทต้องสูญเสียรายได้ถึงสองพันล้านยูโรต่อสัปดาห์ แม้ว่า บริษัทโฟล์คสวาเก้นยืนยันว่าสามารถสู้กับสถานการณ์ได้อีกหลายสัปดาห์ นอกจากนี้ บรรดาธุรกิจเล็ก ๆ ตลอดจนภัตตาคาร และร้านค้าอาจจะอยู่ในภาวะใกล้ล้มละลาย

ความคืบหน้าของ Transition Period

- การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ได้ส่งผลกระทบต่อแผนการเจรจาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ในอนาคตระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปภายหลัง Brexit ซึ่งมีเงื่อนไขที่ค่อนข้างจำกัดอยู่แล้วให้มีความท้าทายมากยิ่งขึ้นอีก โดยฝ่ายสหภาพยุโรปยังคงเปิดกว้างสำหรับการขอขยายระยะเวลาช่วงเปลี่ยนผ่าน “Transition period” ออกไป และหวังว่า ทางสหราชอาณาจักรจะยื่นขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปในช่วงเดือน พ.ค. หรือ มิ.ย. 2563 นี้ ขณะที่ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปยังคงอยู่ในสภาวะ “Lockdown” เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 หลังยอดผู้ติดเชื้อสะสมในยุโรปปรับสูงขึ้นเกินกว่า 330,000 ราย และมียอดผู้เสียชีวิตกว่า 21,000 คน ทางด้านสหราชอาณาจักรก็มีรายงานว่า ทั้ง นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรี และทีมงานสำคัญหลายคน อาทิ นาย Matt Hancock (Health Secretary) และ นาย Dominic Cummings (Senior Advisor) ได้ติดเชื้อไวรัสดังกล่าวและอยู่ระหว่างการกักตัว
- เมื่อต้นสัปดาห์ พรรค European People’s Party (EPP) ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มใหญ่ที่สุดในรัฐสภายุโรป ประกอบด้วยผู้นำ 11 ประเทศในสหภาพยุโรป ออกแถลงการณ์เมื่อวันจันทร์ที่ 30 มีนาคม ได้เรียกร้องให้รัฐบาลอังกฤษขยายระยะเวลาเปลี่ยนผ่านออกไปจากปลายปีนี้ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา โฆษกรัฐบาลอังกฤษได้ตอบแถลงการณ์ของ European People’s party (EPP) ยืนยันว่า Transition Period จะสิ้นสุดลงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ตามที่บัญญัติในกฎหมายอังกฤษ ในการประชุมร่วมกันครั้งแรก เมื่อต้นเดือนมีนาคม มีการพิจารณาเรื่องการจัดระบบขายแดนทะเลไอริช โดย ทั้งสองฝ่ายต่างแถลงข่าวกันเอง สหภาพยุโรปได้กล่าวถึงความจำเป็นให้มีการกำหนดเวลาใช้มาตรการศุลกากรและตรวจสุขภาพสัตว์ของสินค้าทุกชนิดที่ส่งจากอังกฤษเข้าไอร์แลนด์เหนือ และสหภาพยุโรปกังวลต่อคำแถลงของนายกรัฐมนตรีอังกฤษที่ว่าจะไม่มีการควบคุมสินค้าที่ส่งไปมาระหว่างดินแดนภายในสหราชอาณาจักร ซึ่งขัดแย้งกับตอนที่ทำข้อตกลง Withdrawal Agreement รัฐบาลอังกฤษได้แถลงว่า จะยึดมั่นตามพันธสัญญาภายใต้แบบพิธีการไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland Protocol)

การประชุมครั้งที่สองที่ลอนดอนได้ถูกยกเลิก ส่วนครั้งต่อไปจะมีภายในสัปดาห์หน้าก็คงไม่เกิดขึ้นถึงแม้ว่าจะเป็นการประชุมทางไกล

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 30 มี.ค.-3 เม.ย. 2563)

